

NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ ETİK KURUL YÖNERGESİ

AMAÇ

MADDE 1- Bu yönergenin amacı, Nişantaşı Üniversitesi Etik Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma esaslarını belirlemektir.

KAPSAM

MADDE 2- (1) Bu Yönerge,

- Nişantaşı Üniversitesi'nde görev yapan akademik personel ve öğrencileri kapsar ancak Üniversitede uygulanması talep edilen ancak başka bir üniversite/kurum bünyesinde yürütülmekte olan araştırma, proje, tez vb. çalışmalar için ayrıca ilgili üniversitenin/kurumun etik kurulundan uygunluk istenir.
- Nişantaşı Üniversitesi'nde gerçekleştirilen her tür bilimsel araştırma, proje, bilimsel yayınlar, desteklenen ve/veya yürütülen bilimsel araştırma geliştirme projeleriyle ilgili araştırma etiği konularını,
- Nişantaşı Üniversitesi'nin her tür yayımla ilgili yayın etiği sorunlarını kapsar.

DAYANAK

MADDE 3- (1) Bu yönerge, 29.08.2012 tarihli Yükseköğretim Kurulu Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi'ne, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 14. ve 42. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

MADDE 4. (1) Bu yönerge geçen;

Etik İlke ve Kurallar : Ulusal ve uluslararası mevzuat, anlayış ve bildirgeler çerçevesinde yer alan etik ilke ve kuralları,

Etik İhlal : Bilimsel araştırma, bilimsel yayınlar konusunda etik ilke ve kurallara uymayan

Kurul : Nişantaşı Üniversitesi'nin Etik Kurulunu,

Rektör : Nişantaşı Üniversitesi Rektörünü,

Senato : Nişantaşı Üniversitesi Senatosunu,

Üye : Etik Kurul Üyesini,

Kurul Sekreteri: Genel Sekreterlik tarafından görevlendirilen; yazışmaları yürütmek ve Kurulda yürütülen çalışmalarla ilgili tüm belgeleri dosyalayarak saklamakla yükümlü Etik Kurul Sekreterini,

Birim: Nişantaşı Üniversitesi'ne bağlı Fakülte, Enstitü, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Araştırma Merkezlerini, ifade eder.

ETİK KURULUNUN OLUŞUMU

Madde 5- (1) Nişantaşı Üniversitesi Etik Kurulu; araştırma ve yayın etiği ihlalinde bulduklarına dair kesinleşmiş bir adli veya idari karar bulunmayan aykırı kanıtlanmış davranışları bulunmayan sosyal ve beşeri bilimler, mühendislik, fen bilimleri ve sağlık bilimleri alanlarından olmak üzere Rektör tarafından önerilen adaylar arasından Senato tarafından seçilen 7 (yedi) üyeden oluşur. Kurul başkan ve üyelerinin görev süresi 2 (iki) yıldır. Görev süresi biten bir üye yeniden aynı usulle seçilebilir.

(2) İzinsiz ve mazeretsiz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan veya en az altı ay süreyle izinli olan üyenin, üyeliği kendiliğinden düşer. Boşalan üyelik için, kalan süreyi tamamlamak üzere, aynı usulle yeni üye seçilir.

(3) Etik Kurul üyeleri, ilk toplantıda, kendi aralarından bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir raportör seçer.

ETİK KURULUNUN GÖREVLERİ

MADDE 6- (1) Etik Kurulu'nun görevleri şunlardır:

- a) Üniversite tarafından desteklenen veya Üniversite mensuplarınca gerçekleştirilen bilimsel araştırmaların/projelerin etik ilke ve normlara uygun yürütülmesini sağlamak,
- b) Üniversitenin akademik personelinin yurtiçinde ve yurtdışında her çeşit basın, görsel ve işitsel yayın organlarında yayımlanan ya da yayımlanmak üzere gönderilmiş olan her tür yayımla ilgili etik ilke ve kurallara ilişkin sorunlarını incelemek ve karara bağlamak,
- c) Üniversitenin bilimsel yayımlarla ilgili etik ilke ve kurallara ilişkin sorunlarını incelemek ve karara bağlamak,
- a) Gerekli gördüğü durumlarda başvuruları incelemek üzere Üniversitenin akademik personeli arasından alanın uzmanlarını görevlendirmek,
- b) Etik Kurulu tarafından doğrudan veya görevlendireceği uzmanlar aracılığıyla incelenen dosyalar ile ilgili komisyon ve raportörlerin raporlarını inceleyerek alacağı kararları Rektörlüğe sunmak.

ETİK KURULUN ÇALIŞMA İLKELERİ

MADDE 7- (1) Etik Kurulu çalışmalarını aşağıdaki ilkelere göre gerçekleştirir:

- (a) Bilimsel değerlendirme ve benzeri görevlerde bağımsız, dürüst, önyargısız ve tarafsız davranmak,
- (b) Gizlilik ilkesine uygun hareket etmek,
- (c) Bilimsel değerlendirmelerde açık ve şeffaf olmak ve gerekçelendirmek,
- (d) Değerlendirme plan ve süresine riayet etmek; değerlendirme yaparken yapıcı geri bildirim ve önerilerde bulunmak, eser sahibini rencide edici ifadelerden kaçınmak.

ETİK KURULUN YAPISI TOPLANTI VE KARAR ALMA YÖNTEMLERİ

MADDE 8- (1) Başkan, başkanın katılmadığı toplantılarda başkan yardımcısı, toplantılarda Etik Kurula başkanlık eder. Kurulun toplantı ve karar yeter sayısı, üye tam sayısının üçte ikisidir.

(2) Kurul çalışmalarını yürütürken gerektiğinde Üniversitenin birimlerinden alt-kurullar veya komisyonlar oluşturabilir; bu birimlerden uzmanların görüşüne başvurmak için toplantıya davet edebilir.

(3) Etik Kurulda alınan kararlar “uygundur” ya da “uygun değildir” şeklinde karar defterine yazılır.

BAŞVURU VE ÇALIŞMA ESASLARI

MADDE 9- (1) Başvurular, Kurul Sekreterliğine yapılır.

(2) Başvurunun sonucu, başvuru sonrasında yapılan ilk etik kurul toplantısından sonra 15 (onbeş) gün içinde araştırmacı/yürütücüye yazılı olarak ve /veya e-posta yoluyla bildirilir.

(3) Başvuruda aşağıda belirtilen belgeler sunulur:

(a) **Başvuru yazısı:** Etik kurula yapılan başvuru yazısında; çalışmanın adı, niteliği, araştırmacı/yürütücünün iletişim bilgileri (adres, telefon, faks, e-posta, GSM vb.) ve tarih yer alır. Araştırmanın amacı, gerekçesi, yöntemi, üzerinde çalışılacak malzeme veya örneklemin nitelikleri, kullanılacak yöntem ve teknikleri, araştırmanın örneklemindeki kişileri veya katılımcıları bilgilendirme yazısı, varsa, çalışmanın bütçesi ve kaynakları, varsa, destekleyici kurum veya kuruluşların bilgilerini içeren yazı eklenmelidir.

(b) **Araştırma /proje dosyası:** 2 (iki) basılı kopya ile elektronik ortamda teslim edilmelidir.

(c) Başvuru sırasında alınan yazı ve dosya sıra numarası verilerek protokol defterine işlenir.

(d) Araştırma projesinin etik kurulca değerlendirilebilmesi için, başvurunun etik kurul toplantısından 15 gün öncesine kadar yapılması gerekir.

ETİĞE AYKIRI DURUMLAR

MADDE 10- (1) Üniversite'nin yönetim etiği ilkeleri ile her çeşit bilimsel araştırma, yayın ve faaliyetlerindeki etik ihlaller şunlardır:

- (a) Bilimsel yöntemlerle elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, yorumunda ve kuramsal sonuçların elde edilmesinde bilimsel yöntemlerin dışına çıkılması, sonuçların saptırılması, araştırmada bulunmayan veri ve /veya sonuçlar üretilmesi, bunların araştırma sonuçlarıymış gibi gösterilmesi,
- (b) Sosyal ve beşeri bilimlerde yapılacak anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların ve/veya katılımcıların rızasından sonra bağlı buldukları kurumun izninin alınmaması,
- (c) Bilimsel araştırma için tahsis edilen imkân ve kaynakların amacı dışında kullanılması,
- (d) Başkalarının fikirlerini, metotlarını, verilerin (yazı, şekil, grafik vb.), yazılarını ve şekillerini sahiplerine atıf yapmadan kullanmak, araştırmacının izni olmadan kişinin kendi çalışmasının herhangi bir bölümüne yerleştirmek,
- (e) Araştırmanın tamamına veya bu sürecin herhangi bir aşamasına katkı sağlayan kurum ya da kişilerin belirtilmemesi,
- (f) Bir araştırmanın, aynı sonuçlarını içeren birden fazla yayını ayrı çalışmalar olarak sunmak,
- (g) Bir araştırmanın sonuçlarını araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde, uygun olmayan biçimde parçalara ayırarak ve birbirine atıf yapmadan çok sayıda yayın yapmak,
- (h) Katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek, aktif katkısı olan kişileri yazarlar arasına dâhil etmemek, yazar sıralamasını gereksiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini yayım sırasında veya sonraki baskılarda eserden çıkarmak, aktif katkısı olmadığı halde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

YÜRÜRLÜK VE YÜRÜTME

MADDE 11- Bu Yönerge, Nişantaşı Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 12- Bu Yönerge hükümlerini Nişantaşı Üniversitesi Rektörü yürütür.